

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Utbildningsdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm
u.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för spelprevention och
samordning ANDTS
Jenny Hansson

Datum

2024-05-02

Vårt ärendenummer

00749-2024

Ert ärendenummer

U2023/03616

Uppföljning för utveckling - ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i förskola och skola (SOU 2023:95)

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten tillstyrker 10.1, 10.2, 10.5.1, 10.5.2, 10.6 samt 10.4 med nedan lämnad kommentar, avstyrker 10.3.4 med nedan lämnad kommentar och har inga synpunkter på betänkandets övriga förslag.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

10.3.4 Utveckling av kompletterande undersökningar

Folkhälsomyndigheten delar inte utredningens bedömning om att Folkhälsomyndigheten bör införa det standardiserade självskattningsmått som beskrivs i avsnitt 10.4 i undersökningen Skolbarns hälsovanor.

Datainsamlingen och enkäten är styrda av det internationella nätverket bakom studien. Studien genomförs endast i ordinarie grundskolor och inte i anpassade grundskolor eller i specialskolor. Möjligheten att lägga till egna, så kallade nationella frågor finns men är starkt begränsad. Folkhälsomyndigheten och SCB har tidigare bedömt att enkäten redan i dag är för lång och att det därför inte är möjligt att lägga till nya frågor i enkäten utan att samtidigt ta bort några av de befintliga frågorna. Att ersätta nuvarande om funktionsnedsättning/långvarig sjukdom/hälsoproblem med ett nytt mått skulle innebära att trenden som finns sedan 2013/14 bryts, liksom att jämförbarheten med andra länder som deltar i Skolbarns hälsovanor försvinner.

Vidare skiljer sig syftet med frågan i Skolbarns hälsovanor från syftet med det standardiserade självskattningsmåttet som utredningen föreslår. Syftet med frågan i Skolbarns hälsovanor är att fånga samspelet mellan långvariga sjukdomar, andra hälsoproblem och funktionsnedsättningar och omgivningens krav, till exempel

möjlighet till delaktighet i viktiga sammanhang så som i skolan. Syftet är *inte* att identifiera och följa olika subgrupper av barn med olika diagnoser.

10.4 Ett standardiserat mått för att identifiera barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet

Folkhälsomyndigheten tillstyrker förslaget om att Specialpedagogiska skolmyndigheten ska få i uppdrag att slutföra arbetet med att ta fram ett standardiserat självskattningsmått som kan identifiera barn och elever med funktionsnedsättning i olika undersökningar. Folkhälsomyndigheten anser dock att den myndighet som ansvarar för respektive undersökning är bäst lämpad att bedöma om det framtagna måttet kan införas i den egna undersökningen. Innan ett frågeformulär ändras bör för- och nackdelarna utredas noga.

Folkhälsomyndigheten föreslår därför att det framtagna självskattningsmålet *ska kunna* användas i undersökningar om villkor för barn och elever med funktionsnedsättning, det vill säga *inte* att det *ska* användas.

Folkhälsomyndigheten delar utredningens bedömning om det önskvärda i att fler undersökningar använder samma mått på funktionsnedsättning när så är möjligt utifrån den specifika undersökningens förutsättningar. Samtidigt rymmer ett standardiseringsarbete baserat på Washington Group Short Set utmaningar som vi vill ta tillfället i akt att nämna. En utmaning är att utforma måttet så att det fångar ett tillräckligt brett spektrum av funktionsnedsättningar, inte minst neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och andra typer av funktionsnedsättningar som är vanliga bland barn. En annan utmaning är att Washington Group Short Set-batteriet innehåller förhållandevis många frågor och därmed upptar stort utrymme i ett frågeformulär. I tider av sjunkande svarsfrekvenser försöker många myndigheter begränsa antalet frågor i sina urvalsundersökningar i syfte att bromsa utvecklingen. Utrymmesaspekten är därför viktig att beakta när det föreslagna självskattningsmålet utvecklas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Karin Tegmark Wisell. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Anna Bessö, Josefin P Jonsson, enhetschefen Anna Månsdotter och chefsjuristen Bitte Bråstad deltagit. Utredaren Jenny Hansson har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Jenny Hansson